Anul 66 — Seria II

ALBINA

Revistă săptămînală a Așezămintelor culturale

Nr. 865

Joi 23 iulie 1984

8 pagini — 15 bani

Bibliotecă Centrală Regională Hunedoara-Deva

În pag. a 2-a:
BRIGADA DIN ZIMBOR

În pag. 4-5:
STEME, CHIMIE ȘI NEON

CHEI

Argeș, cum izbești tu în adînc
pînă să răzbești către lumină!

Totuși omul sus pe stîncă, sus,
bărbăției tale nu se-nclină...

Om de sînt, izvor de munte-aș fi
tot ce-i cutezanță voi slăvi.

GEORGE DEMETRU PAN

Ansamblul artistic al Palatului Culturii din Pitești. Scenă din actul trei al operetei „Ana Lugojana" de Filaret Barbu

Fotografie: T. IOANEȘ

„Zboară veste-n lung şi-n lat"

Cortina s-a deschis uşor şi pe scenă, ca la o autentică şezătoare, îşi făcea de lucru un grup de tineri colectivişti : unul dintre ei a spus o ghicitoare, o fată îngîna un cîntec. Nicolae Pintilie a început să recite versuri dintr-o poezie a lui Mihai Beniuc :

Iubeşte codrii mari de fag, de brad,
Şi rîurile ce-n turbine cad,
Pădurile din Prahova de sonde,
Bătrînul Bărăgan cu spice blonde — în timp ce pe fundalul scenei a coborît o hartă a ţării. Tinerii au reluat în cor versurile, cîntîndu-le. „Frumoasă eşti patria mea, frumoasă !...". O fată, pe nume Mândiţa Porumb, intervine cu o propunere :

— Eu zic să pornim într-o călătorie.

— O călătorie ? !

— Da. O „călătorie" pe harta patriei. Şi adresîndu-se celor din sală : Vă invităm şi pe dvs. cu noi. Mergeţi, da ?

Aşa am ajuns împreună cu ceilalţi spectatori „călător" în autocarul imaginar al tinerilor colectivişti din satul Slobozia, raionul Adjud, pe drumurile patriei. Pornind de la Urecheşti, am făcut primul popas pe „Strada mare" a Bacăului. Ghid ne este Rodica Moraru, care, după ce fixează un steguleţ în locul de pe hartă al oraşului, ne spune : «Bacăul, tîrgul de odinioară, în care aşa cum se zicea pe atunci „nimic nu se clădeşte, totul se înădeşte", a devenit astăzi un oraş nou, modern, în plină dezvoltare, cu blocuri zvelte şi luminoase, cu bulevarde largi şi parcuri înflorite pe malul Bistriţei. Oraşul Bacău e reşedinţa regiunii noastre...». Aflăm mai departe, lucruri noi despre oraş, despre hărnicia constructorilor, dar şi despre hărnicia muncitorilor de la fabrica de postav, de la fabrica de confecţii, de la uzina metalurgică... „Vizităm" muzeul regional şi plecăm în sus, pe Bistriţa, oprindu-ne şi la Buhuşi : „Acest vechi tîrguşor al postăvarilor — ne informează ghidul (de data aceasta Maria Dumitru), citind dintr-un reportaj — e astăzi o grăitoare imagine a eflorescenţei industriale ce se desfăşoară în prezent pe Valea Bistriţei...". Interesant că la Buhuşi „am ajuns", după ce „văzusem" Bacăul, printr-o pauză în care tinerii dansau perechi pe scenă, într-un iureş şi o veselie molipsitoare de excursie. Itinerariul „călătoriei" a continuat pe Bistriţa în sus, cu popasuri instructive la Roznov, Săvineşti, Piatra Neamţ, Bicaz... „Călătoream" de-a lungul unui splendid colier industrial despre care ştiam atîtea fapte, dar pe care doream să le mai aflu odată şi încă odată. Tinerii aceştia care „ne însoţeau" în „călătorie" ştiau să laude frumos şi inedit măreţele înfăptuiri industriale. Ştiau să realizeze o ţesătură măiastră din cîntece, jocuri şi versuri, pe care străluceau ca nişte bumbi, stelele Bicazului, luminile Oneştilor, bogăţiile adîncurilor de la Moineşti şi Lucăceşti... Era o îmbinare nouă de cîntece noi, de joc şi poezie, care a lăsat loc în mintea noastră unor cifre şi fapte pline de profunde semnificaţii : în regiunea Bacău s-au construit începînd cu anul 1958 peste 13 000 de apartamente ; s-au înălţat pe teritoriul regiunii numeroase obiective industriale — combinatul chimic Oneşti, barajul de la Bicaz, hidrocentrala de la Stejaru, uzina de ţevi de la Roman, uzina de fire şi fibre sintetice Săvineşti, termocentralele de la Comăneşti şi Borzeşti... Haine noi, de aur, au îmbrăcat ogoarele pe care muncesc laolaltă familiile de colectivişti... Din temelii s-a schimbat faţa regiunii Bacău, ca de altfel înfăţişarea întregii ţări. Peste tot unde am fost „conduşi" în această „excursie" ni s-au prezentat, în primul rînd, minunile industriale de pe Valea Bistriţei şi a Trotuşului, mărturie netăgăduită a talentului şi priceperii oamenilor îndrumaţi de partid. Rememorînd toate acestea, parcă aud şi acum vocea Mândiţei Porumb, fredonînd versurile unei cunoscute melodii :

Foicică din poiene
Din meleaguri moldovene
Peste văi, păduri şi creste
Zboară-n toată lumea veste,
Zboară veste-n lung şi lat
Să spună cum s-a schimbat,
La oraş şi pe ogor,
viaţa moldovenilor.

OCTAVIAN NICA

BRIGADA DIN ZIMBOR

Brigada noastră este o formaţie relativ tînără. Din ziua în care a urcat pentru prima dată scena căminului cultural pînă la spectacolul prezentat la faza interregională de la Tg. Mureş a concursului, au trecut doar trei ani şi în acest răstimp cea mai tînără echipă artistică din comuna noastră a obţinut succese cu care ne putem mîndri.

Spectacolele brigăzii au fost din ce în ce mai bine primite şi apreciate nu numai de colectiviştii noştri ci şi de către cei din localităţile învecinate şi au stîrnit ecou în rîndurile lor. În cadrul celui de al VII-lea concurs, brigada noastră a ocupat locul I pe regiune, iar nu de mult ne-am confruntat cu formaţiile similare din regiunile Maramureş, Suceava şi Mureş-Autonomă Maghiară. La această fază, noi am avut prilejul să cunoaştem experienţa altor brigăzi, să ne dăm mai bine seama ce mai avem de făcut pentru a satisface cît mai bine exigenţele sporite pe care le au colectiviştii faţă de spectacolele prezentate.

Experienţa ne arată cît de importantă şi hotărîtoare este pentru întreaga muncă a brigăzii justa orientare a programelor. Un spectacol axat pe problemele majore şi actuale ale satului, subordonat întăririi gospodăriei, dezvoltării conştiinţei socialiste a colectiviştilor stîrneşte interesul oamenilor şi are întotdeauna o mare influenţă asupra lor. Conţinutul programelor şi calitatea artistică a textului determină în bună măsură şi jocul interpreţilor. Un text bun, inspirat din viaţa şi munca oamenilor, din realităţile de zi cu zi, contribuie la mobilizarea resurselor artistice de care dispun interpreţii, le măreşte entuziasmul şi dăruirea, pentru a-l realiza cît mai bine pe scenă. De multe ori, în discuţiile pe care le purtăm cu membrii brigăzii pe marginea programelor elaborate, i-am auzit spunînd : „Ne place să jucăm în brigadă, căci preocupările noastre zilnice le arătăm şi pe scenă". Cînd am citit în faţa brigăzii textul ultimului program : **Viaţa nouă pe Almaş**, Viorel Maier, Cornelia Vaida şi alţi interpreţi ziceau : „E izbutit textul şi o să ne străduim să-l interpretăm cît mai frumos. E doar vorba în el de viaţa, de munca noastră, de realizările noastre în cei 20 de ani de la Eliberare". Şi membrii brigăzii s-au ţinut de cuvînt.

Experienţa ne arată, de asemenea, că la elaborarea unui program, trebuie ţinut cont neapărat de înclinaţiile şi aptitudinile interpreţilor din brigadă. Cum am procedat noi ? Deoarece majoritatea interpreţilor din brigadă sînt buni recitatori şi cîntăreţi, colectivul de creaţie a ţinut seama tocmai de aceste calităţi, dînd pondere mai mare versurilor şi cîntecelor în programele noastre, profilînd oarecum pe această linie spectacolele brigăzii. Cei 16 interpreţi din brigadă execută în spectacolul amintit cîntece şi pe patru voci. E în această realizare, pe lîngă aptitudinile şi talentul interpreţilor şi munca însufleţită a tov. Nicolae Hazu, instructorul muzical al brigăzii.

Cine sînt membrii brigăzii noastre ? Sînt toţi harnici colectivişti, tineri care se bucură de multă autoritate în comună. Să-i amintim doar pe Viorel Maier, care joacă în brigadă alături de soţia sa Oniţa, unul din cei mai harnici constructori din gospodărie, pe Nicolae Abrudan, fruntaş în brigada a II-a de cîmp sau pe Maria Cîmpean, de numai 17 ani — o apreciată crescătoare de păsări...

Pregătirea unui program cere eforturi serioase din partea întregului colectiv. De aceea, noi ne-am străduit ca fiecare spectacol să fie valorificat la maximum, fapt care contribuie şi la menţinerea unei activităţi permanente a brigăzii. În acest scop, programele date în comuna noastră, le-am prezentat deseori şi în localităţile învecinate.

Participarea la fazele regională şi interregională ale celui de al VII-lea concurs a fost un prilej de învăţăminte pentru formaţia noastră. Punerea în practică a acestor învăţăminte constituie în prezent o preocupare pentru întregul colectiv al brigăzii.

VASILE CÎMPEAN — directorul căminului cultural, IOAN DAN, directorul şcolii, instructorul brigăzii din comuna Zimbor, raionul Huedin

Moment din programul brigăzii artistice de agitaţie a Căminului cultural din Zimbor.

Cronică literară

VARA OLTENILOR

de D. R. Popescu

Romanul Vara oltenilor *de D. R. Popescu este inspirat din realitatea satului nostru contemporan. Pornind de la un pretext epic foarte banal (misteriosul furt al peştelui din baltă), autorul reconstituie destinele complex întreţesute ale oamenilor din Gospodăria Agricolă Colectivă din Păuşeşti şi, prin intermediul lor, imaginea profundului proces de transformare a oamenilor, în contextul transformării vieţii lor materiale.*

Gospodăria din Păuşeşti e veche şi e milionară. Fiecare om îşi leagă idealurile — în măsura în care le are — de existenţa prezentă şi viitoare a gospodăriei. Vică visează şi luptă pentru o gospodărie, nu numai milionară (acest deziderat e deja atins).

Petre Prinţ vrea să înfăptuiască tot ceea ce mintea lui neastîmpărată iscodeşte neîncetat, Gică Brandemburg este animat de dorinţa să transforme învăţătura sa în dovada grăitoare că şi un văcar cu descendenţă similară poate deveni inginer agronom, iar Macedon caută dezorientat existenţa demnă şi cinstită.

Şi Luncan are „idealuri", legate tot de existenţa prezentă şi viitoare a colectivei. El doreşte în fruntea colectivei nu un om puternic şi curat — aşa cum e Vică — ci un om slab, compromis, un om de teapa lui Biciuşcă, al cărui „vice" el se visează. Luncan şantajează, linguşeşte, fură, ucide şi ceea ce-l face cu atît mai periculos este masca colectivistului harnic, entuziast şi priceput, a prevenitorului discret şi îndatoritor.

Autorul îşi începe povestirea într-un moment în care colectiva era puternică şi definitiv triumfătoare pe plan material. O începe acolo unde o anumită întîmplare (furtul) declanşează în rîndul oamenilor ei, reacţii sufleteşti complexe şi contradictorii, legate direct sau indirect de pretextul iniţial şi de numeroasele asociaţii pe care acesta le provoacă.

Firul epic al romanului este dat tocmai de procesul descoperirii hoţului, în jurul căruia autorul polarizează necontenit întîmplări definitorii pentru fiecare din personajele în discuţie. Cadrul general al satului şi al colectivei cu toate coordonatele sale — de la munca neobosită pînă la şahul jucat în sala căminului cultural şi de la preocupările cele mai arzătoare pînă la nunţile pitoreşti — joacă în roman rolul unui fundal, în cadrul căruia romancierul aduce permanent în prim plan universul interior al oamenilor. Unghiul său de vedere nu e sensibil la întinderi. Retrospectivele, aducerile aminte, de care e inundat aproape fiecare personaj capătă în roman o importanţă capitală. Ele sînt indispensabile nu numai pentru conturarea cît mai precisă a personalităţii celui în obiectiv ci şi a personajelor cu care el a venit în contact.

Macedon pare a fi cel mai realizat personaj al romanului. În el autorul a reuşit să surprindă cu deosebită fineţe o fire sfîşiată de nemulţumiri, pornită cu violenţă împotriva tuturor (chiar a propriului său copil şi a propriului său eu). Dincolo de valurile spumegînde ale manifestărilor contradictorii obişnuite, adîncurile sale conservă un caracter integru şi pasionat, fundamentul sigur al regenerării sale morale, sugerată deja spre finalul romanului.

Unele personaje sînt definite mai mult prin ceea ce spun decît prin ceea ce fac (Vică e mai puţin preşedinte activ şi e mai mult moralizator cu înclinaţii reflexive); retrospectivele, de cele mai multe ori definitorii, devin uneori obositoare prin lungimea şi diluarea lor, determinînd o evoluţie greoaie, a acţiunii (în special la Macedon şi Gică Brandemburg).

D. R. Popescu trădează, dincolo de realizările de pînă acum, o prezenţă artistică cu virtualităţi încă neexplorate. Şi poate un prim pas spre piscurile desăvîrşirii artistice va fi făcut cu prilejul următorului volum, menit să urmărească în continuare deştinul eroilor din romanul Vara oltenilor.

ALEXANDRU MELIAN

Unde au fost NISIPURI ZBURĂTOARE

Ne uităm cîteodată în jur și schimbarea locurilor ni se pare și nouă de necrezut. N-aș vrea să încep cuvîntul prea de departe, dar tot am să amintesc că, în trecut, oamenii noștri din Ciuperceni umblau pe aiurea după mălai, că-i măcina pelagra, că de pămîntul ăsta nu se prindea nimic. Nicăieri nu-i un relief mai ciudat ca la noi. Cea mai mare parte din terenul gospodăriei o alcătuiesc nisipurile. O tufă bicisnică de scaieți poate isca aici o dună. Nisipul a umblat tot timpul slobod dus de vînturi. Dar asta a fost de mult. O să întrebați: acum nu mai bate vîntul, nu mai sînt nisipuri? Mai bate, dar acum îi stau în cale perdelele de protecție. Cu ajutorul lor s-au statornicit două mii de hectare de teren. Îmi amintesc de un articol publicat la rubrica de față: „Nesecatele resurse locale", semnat de tovarășul Căpățînă de la Hălchiu. Articolul ne-a amintit de multe. Prima resursă la noi, de cînd o știm slab valorificată a fost pămîntul. Aveam intenția să vorbesc aici în primul rînd despre sectorul zootehnic dar nu pot trece cu vederea faptul că n-am fi putut ajunge la fermele de animale de astăzi dacă n-am fi pus mai înainte ordine în pămînt. Venitul unui hectar semănat cu secară nu trecea altădată de 300 lei. Același hectar ne dăruiește acum o producție a cărei valoare depășește 10 000 lei. Se înțelege că n-a fost vorba numai de fixarea pămîntului, ci și de fertilizarea lui. Suprafețele însămînțate cu grîu și cu porumb au fost îngrășate în prealabil. În ultimii trei ani producția de grîu a crescut cu 400 kg la hectar, iar cea de porumb cu o tonă și jumătate. Perdelele de protecție au devenit sursa principală de material lemnos pentru construcția obiectivelor zootehnice. Cărămizile și țigla se produc în gospodărie. Așa stînd lucrurile costul unui grajd se amortizează într-un an cu producția de lapte și produșii de prăsilă a numai cinci vaci. Valorificarea terenurilor care se iroseau înainte ne-a permis printre altele extinderea bazei furajere. Suprafața lucernierei s-a dublat în acest an iar mazărea furajeră ocupă un teren de patru ori mai mare. Cu o hrană bogată în concentrate, producția de lapte pe cap de vacă a crescut în trei ani cu 700 litri.

Selecția constituie al doilea factor care a făcut ca vacile de lapte să-și mărească productivitatea iar din lotul de „brune" să se detașeze 18 exemplare recordiste cu o producție zilnică de 30 litri de lapte fiecare. Printre măsurile de mult generalizate la noi este și monta artificială la vaci și oi, care asigură o prolificitate mărită și produși de bună calitate. Un avion special parașutează, ori de cîte ori este nevoie, recipientul cu materialul de montă. Sectorul zootehnic furnizează mai bine de a treia parte din venitul global al gospodăriei. Contribuția lui va fi și mai mare cînd vom pune la punct ferma de păsări. Avem în prezent posibilități de adăpostire și de hrănire pentru 80 000 de capete păsări de baltă. Nu ne rămîne decît să le folosim.

Gospodăria colectivă a stîrnit la toți membrii ei interesul pentru creșterea animalelor. În gospodăriile personale ale colectiviștilor sînt în prezent 500 de vaci, 3 800 de oi și 600 de porci. Aceasta se întîmplă azi în comuna unde sărăcia vegetației făcea imposibilă în trecut hrănirea vitelor și unde Marin Ortopală, Gheorghe Calafeteanu, Emil Măruț și mulți, foarte mulți alții rătăceau prin sat și auirea să împrumute mălai.

Cu două luni în urmă gospodăria a împărțit colectiviștilor un prim avans de 860 000 lei.

Îmi place, cum vă spuneam, să mă uit cîteodată în jur și să descopăr că din tot ce-a fost trist n-a mai rămas decît amintirea.

FLOREA CÎRSTEA
președinte
al G.A.C. din Ciupercenii Vechi,
deputat în Marea Adunare Națională

Plantări de viță în terenuri nisipoase la G.A.C. Bratovoiești-regiunea Oltenia

ÎN JUCU DUPĂ 20 DE ANI

Tot mai mare este numărul corespondențelor sosite la redacție, în care, prin cuvinte poate nu totdeauna alese cu dibăcie dar pornite dintr-o sinceră dorință de a dezvălui adevărul luminos, sînt înșirate știrile despre viața nouă a oamenilor muncii din patria noastră. În fiece scrisoare de acest fel ai să găsești conturate două tablouri ale satului, care ar putea fi intitulate *Trecutul* și *Prezentul*. Cu descrierea primului tablou începe și scrisoarea sosită din comuna Jucu.

„...O singură școală de patru ani. Dispensar medical, cămin cultural, cinematograf, bunuri de care se bucură azi majoritatea oamenilor, erau lucruri care țineau de domeniul fantasticului".

Cîteva fapte și imaginea din trecut a comunei Jucu ne apare pe cît de vie, pe atît de tristă.

Dar de ce să stăruim asupra acestor amintiri. Mai bine să pășim pragul anului 1944 și să spicuim cîteva din cele mai de seamă transformări și realizări din această comună. Scrisoarea tovarășului *Peteanu Vasile* ne va fi și de data aceasta un tovarăș prețios.

„De atunci încoace, an de an, pentru locuitorii comunei Jucu a început o viață nouă, omenească. Așa cum spun locuitorii comunei, adevărata lor viață a început o dată cu înființarea gospodăriei agricole colective.

O dată cu creșterea bunăstării colectiviștilor s-au produs mari transformări sub aspectul înfrumusețării și îmbogățirii comunei. În ultimii ani au fost construite și renovate peste 400 de case. Răspunzînd la chemarea de înfrumusețare a comunei, colectiviștii au reparat și întreținut străzile pe o lungime de 12 000 metri. S-a construit un pod, iar altele două sînt în perspectivă de a se construi peste rîul Someș. La aceste munci au participat un număr de 1 889 colectiviști și s-a realizat o economie de 10 173 lei.

Două cluburi, biblioteci, trei cinematografe sătești, dispensar medical cu cadre bine pregătite, două școli de opt ani și trei de patru ani cu peste 25 profesori și învățători" — continuă corespondentul nostru să ne aducă la cunoștință date tot mai grăitoare.

Cele trei cămine culturale din satele comunei Jucu devin neîncăpătoare cînd artiștii amatori prezintă spectacole. Serile literare, recenziile, serile de calcul, călătoriile pe hartă sînt acțiuni culturale la care colectiviștii din comuna Jucu nu lipsesc. Ei mai au încă un tovarăș prețios — biblioteca. Fișele de cititori cuprind peste 720 nume de colectiviști care au citit mii de pagini din literatură diferită. În Jucu presa este citită de majoritatea locuitorilor; numai în acest an factorii poștali din comună au distribuit aproape 70 000 publicații zilnice și periodice.

Avansurile bănești primite lunar de la gospodăria agricolă colectivă au făcut posibilă cumpărarea a 145 aparate de radio, instalarea a 320 difuzoare, 21 televizoare, aragaze, mobilă etc.

Sînt foarte multe la număr realizările din comuna Jucu pe care ori cît ne-am strădui nu le-am putea cuprinde în pagini puține. Poate călătorul care și-a purtat pașii în această comună acum 20 de ani, revenind, n-ar mai recunoaște nici comuna și nici pe oamenii care au transformat-o, fapt care n-ar putea decît să-i determine să se bucure alături de locuitorii Jucului.

LA O ȘEDINȚĂ DE CONSILIU

După ce președintele a prezentat o scurtă dare de seamă asupra mersului lucrărilor din săptămîna precedentă, în sală s-a lăsat o liniște adîncă. Cei douăzeci de colectiviști, cu chipurile arse de soare, așezați în jurul unei mese din sala de ședințe, se uită unul la altul, poftindu-se, parcă, să ia cuvîntul.

Se ridică brigadierul Ion Dragomir, un bărbat de vreo cincizeci de ani, înalt și brunet, cu părul sur. El vorbește despre mersul campaniei agricole de vară în brigada sa, arătînd că recoltatul grîului este într-un stadiu înaintat și că se va obține cu 4—500 kg boabe la hectar mai mult decît în anul trecut. Cam aceeași situație se află și la brigada întîia condusă de Ion Slavu.

Cristache Răboj arată că și în brigada sa lucrurile merg bine, subliniind că floarea soarelui a înflorit, iar porumbului i-a dat moțul. Cineva îl întrerupe, întrebîndu-l ce măsuri a luat pentru polenizarea suplimentară a florii-soarelui. Omul rămîne o clipă încurcat, apoi dă un răspuns neclar, din care se vede, totuși, că încă nu s-a făcut nimic în direcția aceasta.

Privirile tuturor se îndreaptă apoi spre Cristache Bilcu, șeful brigăzii legumicole. În cadrul gospodăriei colective „9 Mai", situată în marginea orașului Giurgiu, această brigadă are un rol deosebit de important. Ea trebuie să contribuie în mod substanțial la aprovizionarea populației cu legume și fructe și, de aceea, toți cei de față vor să știe în ce măsură a fost îndeplinit planul, cum vor merge lucrurile în viitor. Șeful brigăzii legumicole răspunde că la chioșcurile din piața orașului, la prețuri mai mici decît la magazinele de legume ale comerțului de stat, gospodăria colectivă a desfăcut produse în valoare de aproape 100 de mii lei. Și acesta e doar începutul...

În jurul grădinii de legume se încinge apoi o vie discuție. Unii sînt de părere că nu se lucrează destul de bine. Șeful brigăzii este un foarte bun organizator. Știe, mai ales, să prezinte și să desfacă produsele care sînt foarte mult solicitate de populație. Venitul adus de grădina de legume ar putea să fie însă mult mai mare, dacă în brigadă ar fi și un specialist în legumicultură. Cineva propune să fie adus un grădinar care și-a oferit serviciile și are o vastă experiență în domeniul cultivării legumelor.

Gospodăria colectivă „9 Mai" este și furnizoare de lapte și carne pentru populația orașului Giurgiu. Sectorul zootehnic s-a dezvoltat văzînd cu ochii și și-a dovedit pe deplin rentabilitatea. Peste 200 de porci grași și mii de litri de lapte contractate, la care se adaugă 840 kg lînă livrată în aceste zile. Sînt numai cîteva cifre edificatoare. De la cele două incubatoare electrice au fost scoși pînă acum peste 10 000 de pui, o parte fiind livrați colectivelor vecine din Frătești și Remuș. Din cele patru serii de rațe scoase la incubator, colectiva va crește în baltă 3 000 de capete.

După datele pe care ni le arată tov. Marin Popescu, contabilul colectivei, sectorul zootehnic a adus circa 40 la sută din venitul bănesc al gospodăriei. Bineînțeles însă că mai sînt posibilități de întărire a acestui sector de producție.

După cum era și firesc, sporirea numărului de animale a pus problema asigurării unei baze furajere corespunzătoare. Referirile la această problemă subliniază grija acordată întreținerii pășunilor, lucernierelor, recoltării și depozitării nutrețului, obținerii silozului de calitate și în cantități îndestulătoare.

★

Din ședința consiliului de conducere al gospodăriei colective „9 Mai" și din cele constatate în timpul vizitei noastre, rezultă că oamenii de aci își dau tot interesul în vederea întăririi economico-organizatorice a gospodăriei lor colective. Ei au înțeles că cu cît gospodăria se va dezvolta mai mult, cu atît și veniturile lor vor fi mai mari, că bunăstarea tuturor colectiviștilor depinde, în primul rînd, de întărirea averii obștești, de sporirea producției atît în sectorul vegetal cît și în cel al creșterii animalelor. Ori ședința consiliului și-a propus ca scop tocmai analiza modului cum se îndeplinesc sarcinile, iar acolo unde se ivesc încă lipsuri să se ia grabnice măsuri de îndreptare.

C. LUCIAN

Cîntăreţii din Alămor

Ţinutul dintre Sibiu şi Făgăraş este bine cunoscut ca păstrător al tradiţiilor folclorice şi al artei populare din regiune. La Săliște veţi întîlni frumoasele costume naţionale purtate de fete şi flăcăi mîndri, în alte comune veţi da peste fluieraşi iscusiţi, tulniceri, cioplitori în lemn, neîntrecute ţesătoare de covoare cu motive naţionale, sau făuritori de cojoace şi şerpare din piele — adevărate broderii artistice. La Răşinari, la Săliște şi în Ocna Sibiului fiinţează coruri vestite, care au cucerit numeroase distincţii la concursurile şi la festivalurile pentru artiştii amatori, iar echipele de teatru, brigăzile artistice şi soliştii de cîntece populare acompaniaţi de mici formaţii orchestrale, dau spectacole în raion şi sînt mult gustate de un public foarte cunoscător.

Doar Alămorul, o comună de plugari şi de păstori din tată în fiu, rămăsese cam în urmă cu activitatea culturală pînă în anul 1962. Faptul se datora pe de-o parte lipsei unui cămin cultural care să găzduiască spectacolele formaţiilor, iar pe de altă parte unora care socoteau activitatea artistică amatoare ca o pierdere de vreme şi un mijloc de zbenguială pentru tineri. Desăvîrşirea colectivizării din acel an, ştergerea haturilor şi înmănuncherea ţăranilor în puternica gospodărie colectivă Pămînt deştelenit, munca lor pe aproape 3 000 hectare de teren arabil, vie pe rod, fîneţe şi păşuni, au adus o dată cu bunăstarea oamenilor şi un imbold în desfăşurarea muncii culturale şi artistice. E neîndoios că la această activitate rodnică au contribuit nemijlocit cei aproape 90 de comunişti şi candidaţi de partid. La îndemnul şi cu sprijinul lor s-a clădit o şcoală nouă de opt ani precum şi un minunat cămin cultural, cum sînt puţine în regiune. Anul trecut, în primăvară, directorul căminului umbla prin Sibiu să aducă cîteva formaţii artistice, care să prezinte un program cultural la inaugurarea festivă. Dar iată că, într-o seară, s-au adunat la sfat Ion Arcaşa, preşedintele sfatului, Vasile Solomon, preşedintele gospodăriei colective şi Ion Solomon, secretarul organizaţiei de partid — nici unul trecut de 40 de ani.

— Cămin avem — a spus secretarul de partid — scenă aşişderi, costume de să-ţi ia ochii... Ce ne lipseşte ?

— Păi, nu ne rămîne decît să strîngem în jurul nostru pe cei buni şi cu tragere de inimă — i-a răspuns preşedintele G.A.C. De cîntat ştie fiecare, la joc se prind în horă tineri şi bătrîni deopotrivă... De ce să ne ploconim aiurea după formaţii artistice, cînd am putea avea şi noi ?

Zis şi făcut. Au cerut sprijin comitetului raional pentru cultură şi artă, sprijin ce le-a fost acordat fără precupeţire. Însăşi secretarul comitetului, tînărul şi inimosul Nicolae Suciu, bun cunoscător în ale muzicii, s-a oferit să le fie instructor onorific şi dirijor al corului, iar de la casa raională de cultură au primit un metodist să le îndrume formaţia de dansuri naţionale. Acesta a fost doar începutul... Din cei peste 300 colectivişti ce s-au prezentat pentru cor, dirijorul Suciu a ales 160 şi a pornit repetiţiile cu ei, deşi era nevoit să se deplaseze la Alămor de trei ori pe săptămînă, cale de peste treizeci de kilometri.

Poate că v-ar interesa să aflaţi cine face parte din acest cor ? Printre alţii, preşedintele G.A.C., secretarul şi organizatorul de partid, directorul căminului cultural, toţi cei e nei brigadieri, Isaia Păcurar, preşedintele cooperativei, Emil Alămoreanu, contabil şi Samoilă Rauf, casierul colectivei, restul coriştilor fiind îngrijitori de vite, ciobani şi lucrători pe cîmp. Singurul care a rămas pe dinafară, spre marea lui părere de rău, este Ion Arcaşa, preşedintele sfatului popular : „Dacă n-am glas nici cît o mîţă..." — se ogoieşte singur. În schimb îl găseşti la fiecare repetiţie interesîndu-se atît de prezenţa artiştilor cît şi de asigurarea celor mai bune condiţii pentru desfăşurarea repetiţiilor.

În mai puţin de o lună, cei 160 cîntăreţi ai colectivei din Alămor au învăţat pe patru voci Ţară minunată de C. Romaşcanu, Te cînt, partid ! de Mircea Neagu şi Sîrba în căruţă de Gheorghe Danga. Cu aceste cîntece au inaugurat căminul şi au defilat la 1 Mai anul trecut, în rînduri strînse, stîrnind o adevărată senzaţie în mijlocul miilor de participanţi, atît pentru ţinuta şi portul lor, cît, în deosebi, pentru armonia glasurilor. Dintre ei, cei mai tineri erau Nicolae Frăţilă de 16 ani şi Isaia Popa de 17 ani, iar cei mai vîrstnici Ion Olteanu de 67 ani, Valer Solomon de 68 ani şi Valer Barac tot de 68 ani şi culmea ! — tocmai vîrstnicii erau... tenori.

Deşi n-a trecut decît un an de atunci, corul colectiviştilor din Alămor a străbătut un drum lung, plin de impliniri. A ieşit întîiul la fazele pe raion şi regiune, întrecînd coruri cu faimă şi vechime de aproape un veac, cum sînt cele din Săliște şi Răşinari. La faza interregională a concursului al VII-lea, au prezentat în afară de cîntecele pe care le-am amintit, două compoziţii ale dirijorului Suciu, pe teme locale şi anume : Învîrtita şi suita corală De la noi, din Alămor precum şi o suită, Cîntăm belşugul colectivei noastre compus special pentru ei de compozitorii Gheorghe Şoima, Cornel Arion şi Vasile Micu, care i-au şi ajutat la armonizarea vocilor.

Despre corul din Alămor veţi mai auzi destul de des, deoarece cîntăreţii colectivişti din această comună nu se culcă pe laurii cîştigaţi, ci ţintesc mai sus, spre a deveni o formaţie corală cu adevărat simfonică, ce va duce departe, în toate colţurile patriei, cîntecele folclorice de pe podişul sibian. În curînd, la finala Concursului, ce se va ţine la Bucureşti, cîntăreţii din Alămor, promovaţi la faza interregională, vor da cel mai mare şi mai greu examen din cariera lor atît de scurtă. Vor izbuti oare ?

TUDOR MIHAIL

Pe căi de munte

Poezía în satul pescarílor

Venit la Jurilovca, imediat după absolvirea facultăţii cu scopul precis de a fi medic, eram aproape convins că în perioada anilor de stagiu voi fi numai medicul de ţară, care va alerga după bolnavi cu şareta, visînd la formule de tratament senzaţionale şi la vindecări miraculoase. Mă vedeam şi mă vroiam medic şi nu-mi venea să cred că în satul pescarilor de sturioni îmi va fi dat să fac şi alte descoperiri. Să descopăr poezia, de pildă ! Şi nu mă refer figurat la poezia de toate zilele găsită în muncă, în locuri, în oameni. La Jurilovca am descoperit poezia adevărată, culeasă de poeţi autentici din munca, locurile şi oamenii atît de minunaţi, de pe malul Razelmului.

Totul a început într-o seară din primăvara trecută. Mi-aduc aminte că mă duceam la şcoala medie din J ·i-lovca cu gîndul de a viziona un film la televizor. O agitaţie puţin obişnuită, la ore tîrzii, pe coridoarele unei şcoli, îmi aduse la urechi zvonul că în cancelarie s-ar ţine o şedinţă de cenaclu.

— Cine citeşte ? — am întrebat extrem de curios şi de surprins.

— Profesorul Mureşan.

— Pot să intru şi eu ?

— Vă rugăm. Şedinţele noastre se ţin cu uşile deschise.

Dintr-un colţ al mesei lungi de cancelarie profesorală, s-a ridicat un tînăr firav, cu umerii puţin aduşi. Şi-a trecut o dată mîna prin părul blond, veşnic ciufulit şi a început să citească versuri, cu o voce tărăgănată, cu urme de răguşeală. Nu mai ţin minte titlul vreunei poezii citită atunci, dar îmi amintesc că purtau în versuri freamătul mării, neliniştea Razelmului, colorînd pentru auditori „frumuseţea peştilor" ascunsă de „suprafeţele în scurgere". După ce s-a reaşezat pe scaun nu s-a aplaudat : au urmat cîteva clipe de tăcere grăitoare. Apoi, pentru că eram la un cenaclu, s-a discutat. Nu foarte competent, nu foarte distins, dar cu căldură. Cei prezenţi l-au asigurat pe tînărul poet că în satul lor are toate porţile deschise.

La început Mureşan nu era „de-al lor". Născut undeva în nordul Ardealului, a urmat Facultatea de matematici din Cluj şi a primit repartizarea la o şcoală de lîngă Baia Mare. Dar omul acesta, stăpînit de o înnăscută chemare a apelor, a mării, s-a urcat în tren, a coborît în gara Mocani, a mers pe jos cei 12 km ce despart gara de Jurilovca, a bătut la uşa noii şcoli medii din comună, a arătat diploma şi a rugat simplu :

— Sînt profesor de matematici. Vă rog, daţi-mi voie să muncesc aici, la Jurilovca.

Invitaţia localnicilor de a se contopi cu ei n-a uit[illegible] După jumătate de an de viaţă în satul de pescari, M[illegible]şan a ales o fată de pescar şi s-a mutat în casă de pe[illegible] Ziua învaţă fiii celor ce muncesc pe ape să pătr[illegible] teorema lui Pitagora, noaptea scrie versuri despre pe[illegible] în vacanţă trage la rame alături de lipoveni, mergîn[illegible] ei acolo unde se întind talienele şi setcile.

Din seara aceea n-am mai lipsit de la nici o şedin[illegible] lucru a cenaclului Vladimir Maiakovski din Jurilov[illegible]

Şezătorile literare organizate de cenaclul din Juri[illegible] au devenit o tradiţie. În programul local al staţiei d[illegible]dioficare există acum o rubrică *Condeie dobrog[illegible]* fac schimburi de experienţă, cele mai multe cu ce[illegible] *Filimon Sîrbu* din Constanţa. Cenacliştii din Juri[illegible] s-au obişnuit să primească oaspeţi din rîndul conde[illegible] consacrate. Ion Alexandru a participat la şedinţel[illegible] lucru timp de o lună şi mai bine. În cadrul *Lunii c[illegible] la sate* scriitorii Tiberiu Utan şi Teodor Balaş au cit[illegible] căminul cultural cot la cot cu făurarii de poezie din [illegible]rilovca. De curînd, s-a oprit, pentru cîteva zile pe m[illegible] Razelmului, poeta Maria Banuş. Şi-a găsit o gazdă în[illegible] şi-şi dorea să se bucure în linişte de frumuseţea să[illegible] tecă a împrejurimilor. Nu i-a fost dat. Cenaclul *Vlad[illegible] Maiakovski* a „profitat" de ocazie şi a organizat o sear[illegible] versuri. Sala era arhiplină de elevi, profesori, învăţă[illegible] tineri pescari şi locuitori ai comunei. Au citit Sir[illegible] Crasovschi, Ion Mihai Filipescu, Hariton Chilim, [illegible] Dunăreanu, Dumitru Mureşan. La urmă, Maria Ban[illegible] recitat versuri de dragoste din tinereţe. În seara ur[illegible]toare, Maria Banuş a fost invitată la o şedinţă obişn[illegible] de cenaclu, ţinută de data asta cu uşile închise. Cu[illegible]cuta noastră poetă a ascultat răbdătoare, ore în şir, pe[illegible] ce au citit şi i-a ajutat cu sfaturi, le-a povestit din e[illegible]rienţa sa literară.

Jurilovca e pierdută la marginea cu ape a ţării, [illegible] parte, departe. Pe vremuri aici lipovenii prindeau p[illegible] făceau copii, se îmbătau, se băteau şi iar o luau d[illegible] capăt. Astăzi „e-n schimb o mişcare grozavă / de lum[illegible] acolo departe pe întinderea mută de lacuri ; / împrăş[illegible]du-se jur împrejur / razele lunii — şi ale soarelu[illegible] 20 de ani, aş adăuga cu voia profesorului poet — [illegible] din ape..."

BORIS DUNĂREAN[illegible]
membru al cenaclului liter[illegible]
din Jurilovca

CU TOATĂ URGENȚA

Mă găseam, într-o dimineață, nu de mult, într-una din încăperile spitalului raional din dealul Negreștilor și cătam uluit la iureșul matinal al unui întreg alai de oameni în alb: care medici, care surori, care îngrijitoare, aceștia cu toți mărșăluiau prin săli și coridoare, pregătind de zor cele de cuviință pentru o intervenție chirurgicală ce trebuia să aibă loc, cînd telefonul zurui lung. Directorul spitalului, doctor Mircea Vasilescu, ridică receptorul și înăuntru se statornici liniștea. Pe cît mi-am dat imediat seama, undeva la capătul firului, departe, cu glas ușor încărcat de emoție, dar și cu o undă de stăruință abia ghicită în grai, vorbea o femeie.

— Cu ce, cu ce? — o întrerupse, vădit îngrijorat, medicul. Cu hexatox, cu suplitox, cu folicol, cu E 605?...

Nu am auzit răspunsul celei astfel întrebate, dar am dedus, din încruntarea frunții celui ce vorbea la aparat, că ceva deosebit de grav se întîmplase. Îi dădu ascultare mai departe, apoi sfîrși prin a o lămuri cu răbdare și a-i indica o serie de măsuri medicale ce trebuiau riguros aplicate în continuare.

— De altfel, — încheie el convorbirea — o să vină de urgență la dumneata, acolo, un specialist care tocmai se află aici, lîngă mine!

Specialistul, un medic de la clinica universitară de pediatrie a unui spital din Iași, care abia sosise în raion în cadrul obișnuitei sale activități de îndrumare și control, avu o scurtă discuție cu directorul și se hotărî pe loc. Cîteva minute mai tîrziu, am ieșit, cu o mașină sanitară, pe poarta spitalului raional, pornind-o amîndoi cu toată urgența înspre Dagîța, la cale de aproape 30 de kilometri.

Cînd anume am străbătut și am lăsat, rînd pe rînd, în urmă, comunele Todirești, Dumești, Băcești, Suhulețul și Tansa, nu știu. Știu doar că, din pricina soarelui torid de afară, care inunda cu văpăi de foc văzduhul, am coborît în curtea circumscripției medico-sanitare din Dagîța, uzi leoarcă de nădușeală. Înăuntru, în cabinetul medical, ne întîmpină cu nerăbdare, venindu-i parcă inima la loc, doctorița Livia Obreja-Popa. Din cîte ne povesti ea fără zăbavă, am priceput repede că se canonea să salveze viața la trei copii. Aceștia, un băiețaș ca de opt ani, împreună cu două surori de-ale lui, una de un an, alta de trei, tustrei odrasle ale unor colectiviști din Pîncești, se apucaseră, fără să-și dea seama și fără să ia aminte la consemnele de avertizare anume puse la bună vedere într-o livadă a gospodăriei de stat, și mîncaseră niște zarzăre stropite în ajun cu substanțe pesticide cu puternică și periculoasă acțiune toxică. Ne-am spălat iute pe mîini, am îmbrăcat halatele și i-am vizitat de îndată pe cei trei bolnavi internați într-un salon alăturat. Consultîndu-i cu atenție pe fiecare, doctorul isprăvi prin a le prescrie cu de-amănuntul medicamentele trebuitoare dictate de natura respectivului insecticid ingerat. Aplicarea acestor prescripții, adăugată la celelalte măsuri de prim ajutor, ca și doctoriile ce fuseseră deja administrate pînă la sosirea noastră acolo, au fost, nu tîrzie vreme, capabile să înlăture pericolul.

Cîteva ore, cît am stat la Dagîța, am luat aminte, — vizitînd staționarul de copii și casa de nașteri, dispensarul dotat recent cu aragaz, curățenia dinăuntru, buna întreținere a aparatajului medical, îndestulata înzestrare cu medicamente a acestei unități, hărnicia personalului sanitar auxiliar, ca și buna regulă în care se aflau registrele proceselor verbale de inspecție, modul de întocmire a fișelor de evidență, efectuarea vizitelor active la domiciliu, ținerea de conferințe de educație sanitară etc. — am luat aminte, spun, că toate acestea erau și sînt remarcabile dovezi care mărturisesc grija prezentă aici, ca pretutindeni în țară, pentru apărarea și întărirea sănătății oamenilor muncii. Un prilej în plus care ne îndreptățea ca, plecînd din comună, să telefonăm:

— Alo, la telefon Dagîța, cazurile de intoxicație au fost rezolvate!

ION ISTRATI

DRAGOSTE DE ȚARĂ

Mi-ești dragă și-n mine începe un cor,
cînd suflul tău trece prin aer și gînd.
Mătasea din steaguri zvîcnește sonor,
văpaia din inimi răspunde vibrînd.

Senină ca luna, pe mare, în veri,
în suflet, pe albastrul, întins litoral,
o muzică dulce îmi dărui în seri
și orele cîntă în dansul floral.

Mă-mbată parfumul acestui pămînt,
ca vinul de tare, cu vechiul lui grai.
Aici, lîngă doină, toți anii mei sînt
mai sus, în legendă, pe-o gură de rai.

O mie de aripi în zbor ți-ai deschis;
ce largi orizonturi vor bate, pe rînd!
Fereastra-aurie o clatin, și-n vis
să-ți simt veșnicia prin pieptu-mi trecînd.

Frumoasă ca roza în cupa de-argint,
corola ți-o-nconjuri cu flăcări mereu
și roza de buze de-apropii cu alint,
îi curge lumina în sîngele meu.

În el e năvala iubirii de foc,
mereu aprinzînd-o, o, inima mea!
Cum steaua-și urmează eternul ei joc,
în lupta ta mare va arde și ea.

Iar cînd ne-om întoarce aproape de trunchi,
ca frunza ce cade și moare sublim —
căldura-ți de mamă, pe mîini și genunchi
și ochi s-o așterne, — și-n ea ne-nvelim...

HORIA ZILIERU

STEME, CHIMIE ȘI NEON

Trei steme prefigurînd o noblețe cu semnificații economice. Un scut roșu pe fundalul căruia era decorat un munte de sare (Bacău), un scut verde cu o căprioară pe un vîrf de munte (Neamțul) și un scut cu spice de grîu (Romanul).

Întreaga suprafață geografică a regiunii Bacău de astăzi este distribuită pe trei dimensiuni: spre est șesul acoperit de foșnirea cerealelor, apoi colinele și dealurile molcome, ascunzînd în pîntecul lor petrolul, cărbunele și sarea, la care se adaugă imensa bogăție forestieră a Carpaților orientali, în adîncuri cu metale tainice. Cu 30 de ani în urmă cîteva fabrici de cherestea, de hîrtie, mori și o fabrică de postav. Cam atît. În rest, farmecul unei naturi mereu surprinzătoare în variație și noutate. Dacă treci de lunca Mircești-lor, unde te lași în voia pastelurilor lui Alecsandri, copleșit de candoarea și leneșa curgere a după-amiezelor dogoritoare de vară, și te îndrepți spre nord-vest, către Piatra și Broșteni, te surprinde răcoarea pădurilor de brazi, drumul zgomotos al apelor învolburate, apoi măreția uriașelor chei de piatră, adevărate porți geologice spre Ardeal. Vechile mărturii scriitoricești te afundă într-o plăcută reverie romantică. Însoțindu-l pe Calistrat Hogaș, te oprești în răcoarea poenilor, sfătuind ca părintele Ghermănuță, ori lăsîndu-te legănat prin hățișurile pădurii în pasul măsurat al Pisicuței.

Auzi, sfătuind cu țărani bătrîni de vîrsta brazilor străvechi, povești și legende de o naivă expresie. Se spune că stînca de la Poiana Teiului a fost adusă în spinare de diavol ca să zăgăzuiască cu ea apele Bistriței. Cînd au cîntat cocoșii, spre dimineață, diavolul s-a speriat și a lepădat-o acolo. Povestea își are tîlcul ei. Poate că e o veche dorință de stăpînire a puterii apelor. Ceea ce n-a putut diavolul, au făcut oamenii.

Impresionanta fortăreață de la Bicaz a născut acolo, în creierul munților sălbatici, străjuiți de patriarhul lor, Ceahlăul, o nouă mare, străbătută de vase și convoaie lungi de plute, încărcate cu cherestea. De-a lungul acestei mări, pe versantul muntos, șerpuiește o modernă șosea de beton, înlocuind hîrtoapele și drumurile desfundate. Locul costelivului tren, cu platformă, l-a luat rapidul cu locomotivă Diesel. De la Broșteni spre Piatra surprinzi o nouă civilizație. Linii de înaltă tensiune traversează munții. Satele, altădată îngropate într-o liniște patriarhală, modeste și sărace, au drumuri asfaltate, cu lumini de neon, ca niște imenși licurici de metal. Am revăzut, de curînd, aceste nostalgice locuri ale copilăriei. Le-am străbătut cu emoție, amintindu-mi de nopțile singuratice și pline de taine, cînd treceam pe ulițele satelor, numai eu, luna și susurul monoton al Bistriței. Miros de cetină, răcoare, singurătate, dulăi supărați care te umpleau de groază cu lătratul lor grav și sonor. Acum, nopților Moldovei, nopților Bistriței li s-a adăugat farmecul civilizației.

S-au schimbat și oamenii. Fiii de țărani trec pe motociclete, conduc camioane, pătrund tainele chimiei, au noțiuni avansate de economie, comentează zborurile cosmice, discută despre noile descoperiri științifice, despre tranzistori și creier electronic. La Săvinești, după ce treci de Piatra Neamț, strălucește cetatea de aluminiu și sticlă a relonului romînesc. Cu firele produse într-o singură zi poți înconjura de 50 de ori Pămîntul pe la Ecuator.

Strălucitoarele mașini ale fabricii aduc pe Valea Bistriței o nouă psihologie. Chimie organică și energie electrică, iată noțiuni noi, care transformă peisajul patriarhal al Moldovei, în acea parte a ei unde, în trecut, Ștefan cel Mare repurta strălucite victorii militare, păstrîndu-i libertatea și independența, unde venerați oameni de cultură dădeau forme tipografice primelor slove scrise, unde se înnoda firul legendelor poporului despre aspirațiile lui istorice.

Trecînd astăzi pe Valea Bistriței, străbați un ținut modern, într-o zonă de înaltă civilizație.

Cu treizeci de ani în urmă, singura carte de vizită a Romîniei așa-zis moderne era Valea Prahovei. În rest, te afundai în plină istorie medievală. Orașele și tîrgurile moldovenești erau niște oaze ale plictisului, orașe în care se stingea orice dorință, nu se întîmpla nimic, viața se desfășura într-o sufocantă monotonie.

Acum, suprafețele acoperite de industrie la nivel mondial au adus un alt ritm vieții și preocupărilor oamenilor. Ca și cum s-ar fi făcut dimineață după o lungă și chinuitoare noapte de nepătruns. Eram într-un sat, Lunca Gîștei, aproape de Broșteni. Țăranul la care stăteam avea trei băieți și o fată. Mi-a rămas întipărită în minte figura celui mijlociu, Mihăiță, cu ochi de viezure, isteți și cercetători. Scurt de statură, cu gleznele veșnic pline de praf și noroi, Mihăiță îmi cerceta cu atenție aparatul de radio cu tranzistori.

— Bădie, am să-mi cumpăr și eu unul.

— Să-ți strîngi bani și să-ți iei — i-am spus. — Sînt la magazinul de la Bicaz.

— Da, dar eu nu vreau numai să-mi cumpăr. Vreau să și fac de astea. Am să învăț și am să-mi construiesc singur.

Asemenea dialoguri nu erau posibile, altădată, decît în casele celor cu bani mulți. Acum, și Mihăiță are aspirații... științifice. Un fapt mărunt, dar cu semnificații extrem de mari. E pasul făcut spre civilizație. Prosperitatea economică, liniile de înaltă tensiune, neonul, turbinele hidrocentralei au produs adînci transformări în conștiința oamenilor. Sîntem în era civilizației și a adevăratei Romînii moderne. Moldova nu mai este „săraca țară". Pe solul ei domină cetățile chimiei și ale energiei electrice. Și Mihăiță, băiatul de țăran din Lunca Gîștei, va ajunge un priceput constructor de aparate cu tranzistori — dacă nu-și va alege altă meserie.

C. N. CONSTANTINIU

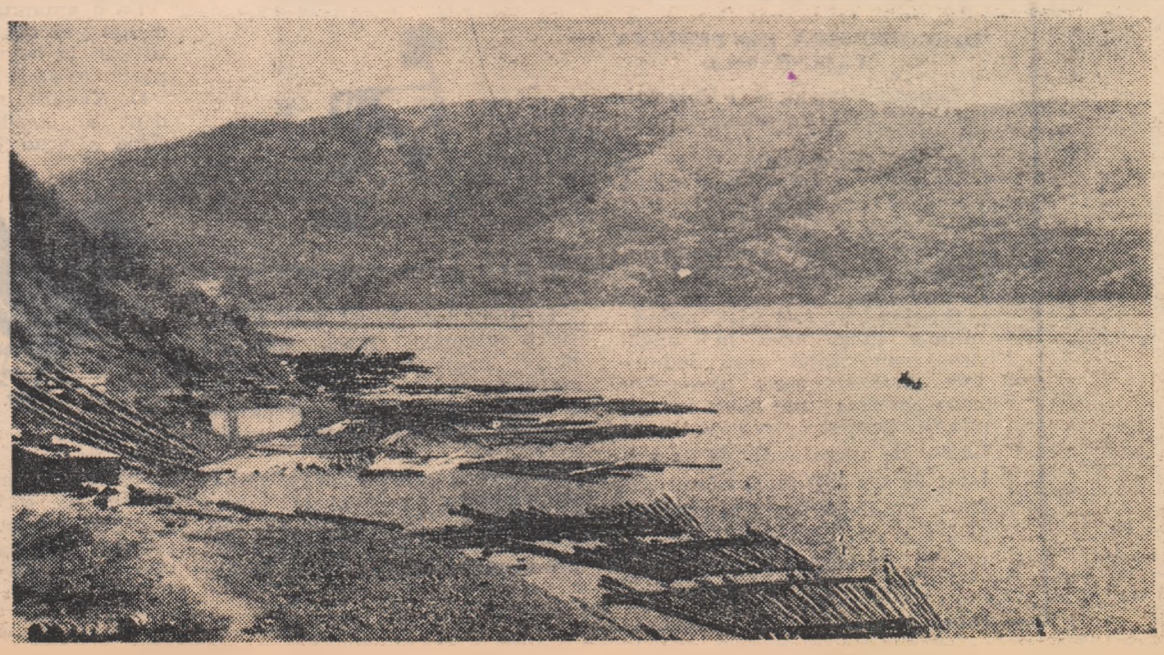

„Marea" de la Bicaz

DIN VIAȚA STRĂMOȘILOR NOȘTRI DACI

Acum două mii de ani, pe meleagurile noastre și peste cîteva regiuni vecine își întindea stăpînirea regele dacilor Burebista. Născut și ridicat în inima țării dacice, avîndu-și centrul în Munții Orăștiei, statul dac se întărise cu repeziciune. În numai cîțiva ani, Burebista îi zdrobise pe celții de la Dunărea de mijloc, care amenințau statul dac dinspre apus și apoi, întorcîndu-se spre est, cucerise țărmul Mării Negre de la cetatea Olbia (în sudul U.R.S.S. de azi) pînă la cetatea Apollonia (astăzi în R. P. Bulgaria), inclusiv orașele grecești din Dobrogea. Continuîndu-și ofensiva, Burebista ocupase și ținutul locuit de traci și geți dintre Dunăre și Munții Balcani, ajungînd să domnească peste un teritoriu foarte întins. Nu degeaba o inscripție grecească din anul 48 î.e.n. îl numește „cel dintîi și cel mai mare rege din Tracia".

Multă vreme, de fapt din antichitate și pînă acum 15-20 de ani, această fulgerătoare ridicare a dacilor sub Burebista rămăsese neexplicată și neînțeleasă. Cercetările arheologice întreprinse în anii regimului de democrație populară au arătat însă că acest fenomen n-a fost cîtuși de puțin întîmplător. Puterea statului lui Burebista, ca și puterea statului lui Decebal, se întemeia pe gradul înalt de dezvoltare la care ajunsese societatea dacică.

Străvechi autohtoni ai țării noastre, daco-geții (daci și geți înseamnă același lucru) locuiau aici încă de pe la începutul epocii bronzului. Ei erau o ramură a marelui neam tracic și încetul cu încetul se desprinseseră de acesta, formînd o populație distinctă. Ei sînt, pe teritoriul țării noastre, creatorii frumoasei civilizații a epocii de bronz ; marea și rapida lor dezvoltare începe însă mai ales o dată cu epoca fierului.

La noi, fierul a început să fie folosit pe la 800-700 î.e.n. Din el s-au putut făuri unelte incomparabil mai bune mai productive, precum și arme incomparabil mai puternice ca cele de bronz. Uneltelor de fier nu le putea rezista nici piatra, nici vreun metal din cele cunoscute în vechime ; datorită lor au putut luat avînt, mai cu seamă începînd din veacul I î.e.n., metalurgia, construcțiile în piatră, dulgheritul și, în primul rînd, agricultura. În adevăr, cu ajutorul uneltelor de fier, printre care locul de frunte îl ocupa brăzdarul de plug, pămîntul putea fi lucrat mai bine și dădea recolte mai mari. Aceasta înlesnea creșterea populației, acumularea de rezerve de hrană, creerea unor surplusuri destinate comerțului cu grecii, cu romanii și cu alți vecini ai dacilor.

Săpăturile în munții Orăștiei au demonstrat că dacii erau fauri iscusiți ; s-au găsit în așezările de aici sute de unelte și de obiecte de fier : topoare, seceri, lopeți, săpoaie, brăzdare și cuțite de plug, clești de fierărie (unelte lungi de peste un metru), nicovale, pile, fierăstraie, tesle, cuțitoaie, sfredele etc. Nu lipsesc nici armele : săbii, pumnale, vîrfuri de lănci, suliițe și săgeți, fragmente de scut. Exploatînd bogatele resurse metalifere ale Transilvaniei, dacii au creat, prin veacul I î.e.n., o civilizație materială înaintată pentru vremea lor.

Vedere a cetății Sarmisegetuza (latura de vest)

Dacii nu aveau numai fierari pricepuți. Ei continuau să prelucreze și bronzul, din care făceau diferite obiecte, iar din argint confecționau cele mai frumoase podoabe : coliere, brățări, inele, lanțuri ornamentale și altele. Lemnarii și dulgherii se pricepeau să ridice case solide de bîrne și pari, ai căror pereți erau lipiți cu lut și al căror acoperiș era durat din țiglă de tip grecesc sau din șindrilă. Olarii daci, care lucrau acum cu ajutorul roții, modelau zeci de tipuri de vase, de la mici ulcele și capace pînă la uriașele chiupuri de provizii, care atingeau uneori 1,80 m înălțime. Alături de aceste vase, gospodarii își făceau singuri și altele, lucrate cu mîna, împodobite cu butoni, cu brîuri în relief și cu scrijelituri în formă de linie vălurită, de creangă de brad etc. Majoritatea populației se ocupa însă cu agricultura ; cercetătorii au descoperit în așezările dacilor gropi de provizii, urmele unor hambare și mari cantități de plante arse : boabe de grîu, mei, secară, linte și multe altele.

Drumețul care poposește pe meleagurile munților Orăștiei e impresionat însă mai ales de impunătoarele construcții de piatră care ne-au rămas de la daci. Pentru a-și apăra „capitala" Sarmisegetuza (Grădiștea Muncelului), dacii construiseră aici un întreg sistem de cetăți menite să-l oprească pe dușman ; urmele lor s-au descoperit la Costești, la Blidaru, Piatra Roșie și, ceva mai departe de Sarmisegetuza, la Bănița și Căpîlna. Adevărate cuiburi de vulturi plasate în puncte strategice, pe culmi de dealuri, aceste cetăți aveau ziduri masive (3 m lățime) durate din blocuri de calcar regulat tăiate și prinse între ele cu puternice grinzi de lemn. În unele cazuri, ca de pildă la Costești, cetatea era apărată și de un val de pămînt cu palisadă, care înconjura complet terasele superioare și platoul dealului. Din loc în loc, zidul era întrerupt cu turnuri puternice, construite în același fel.

Impresionante sînt și sanctuarele dacilor descoperite la Sarmisegetuza. Cele mai multe sînt patrulatere : ele constau din rînduri paralele de baze mari de piatră (calcar sau andezit), pe care în antichitate se ridicau coloane de piatră sau de lemn. Două sanctuare sînt rotunde : cel mai mare dintre ele (aproape 30 m în diametru), a cărui parte principală consta dintr-un șir de stîlpi de andezit, întruchipa în piatră calendarul dacic. Preoții daci se ocupau și de astronomie, observau mersul aparent al soarelui, mișcarea lunii și a planetelor ; ei creaseră un calendar în care anul era de 360 de zile, avînd 12 luni de cîte 30 de zile fiecare ; perioada corespunzătoare săptămînii noastre număra, la daci, numai 6 zile.

Existența unui sanctuar-calendar nu trebuie să mire pe nimeni, căci dacii creaseră nu numai o avansată cultură materială, ci și o cultură spirituală dezvoltată. Ei cunoșteau scrisul (scriau cu litere grecești sau latine), aveau anumite cunoștințe de medicină și preocupări de igienă publică (conducte de apă, de exemplu). Într-un cuvînt, ei ajunseseră la un grad de dezvoltare care le permisese să întemeieze un stat puternic. Deși, după moartea lui Burebista (44 î.e.n.), acest stat se destramă, centrul din Transilvania rămîne intact. În jurul său se vor uni iarăși triburile dacice pe la sfîrșitul sec. I e.n. Sub conducerea eroicului Decebal, dacii vor rezista cu îndîrjire armatelor romane. Numai după două războaie sîngeroase (101-102 și 105-106 e.n) împăratul Traian reușește să distrugă cetățile din Munții Orăștiei, să cucerească Dacia și s-o transforme în provincie romană. O dată cu aceasta, în viața dacilor se deschide un nou și important capitol : acela al romanizării, primul pas spre formarea poporului romîn.

HADRIAN DAICOVICIU
de la universitatea din Cluj

CURIOZITĂȚI

• Într-o rezervație de stat dintr-o localitate de lîngă Praga (R. S. Cehoslovacă) se află o turmă de reni albi — singura de acest fel de pe glob. În această rezervație se găsesc 27 de reni albi a căror patrie de baștină este Asia de răsărit.

• Pînă în 1960, în Statele Unite ale Americii nu existau vrăbii. Aceste păsări au fost aduse aici în acel an, din Anglia, pentru lupta împotriva omizilor care atacaseră masiv livezile.

• O caracteristică a păsărilor este și aceea că zboară numai înainte. Singura pasăre din lume care poate zbura și înapoi este pasărea muscă.

• Cea mai mare pasăre de pradă de pe glob este condorul — specie uriașă de vultur — care trăiește pe vîrfurile semețe ale munților Anzi din America de Sud. Condorul are peste un metru lungime, iar aripile deschise pentru zbor trec de trei metri. El zboară la o înălțime de 7 000 de metri, atacă numeroase animale și uneori — chiar și omul.

• Multe specii de șerpi aud cu vîrful limbii, care este extrem de sensibil la cele mai mici vibrații sonore.

De toate pentru toți

DESCOPERIREA DIN PEȘTERA NAAL HAMUD

Expediția japoneză a Universității din Tokio condusă de prof. Hysachi Sudzuki, antropolog, a cercetat peșterile din Izrael, la nord de Tiberiada. O atenție deosebită a fost acordată peșterii Naal Hamud. Aici, într-un strat neatins, a fost descoperit un schelet complet al unui om din Neanderthal.

Scheletul a fost găsit șezînd : mîinile lungi erau în unghi drept, antebrațele erau îndreptate înainte, oasele picioarelor erau puternic încovoiate în genunchi. Scheletul aparținea unui bărbat de aproximativ 30 de ani, înalt de cca 1,70 m. Conform datelor prealabile, vîrsta cronologică a acestui specimen este apreciată la 100 000 de ani.

În același strat s-au descoperit diverse unelte.

În jur s-au găsit numeroase oase mici fărîmate, maxilare și dinți ale diverselor animale.

A. D. N.-UL ȘI EREDITATEA

La Institutul de cercetări științifice atomice „Boris Kidrici" (R.S.F. Iugoslavia) se fac experiențe în ceea ce privește studierea influenței acidului dezoxiriboncleic (A.D.N.) asupra eredității.

În embrionul unui pui de găină alb **Leghorn** s-au introdus molecule de A.D.N obținute din sămînța unui cocoș matur din soiul **Island roșu.** La unii pui de găină din prima generație au apărut 1-2 puncte albe. La a doua generație, obținută nemijlocit din prima, au apărut pui de găină absolut negri, pui absolut albi, pui cu puncte și un procent redus de pui cu pene roșii. Intensitatea colorării a sporit în a treia generație.

La o anumită parte a descendenței s-au observat anumite modificări în hemoglobină și în alte părți ale sîngelui.

D. Kanazir, membru corespondent al Academiei de Științe sîrbe, și acad. P. Martinovic, co-

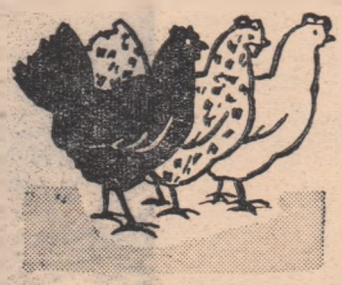

laboratori ai institutului, sînt de părere că încă într-un viitor apropiat vor putea fi dirijate, parțial, procesele eredității și alte procese vitale.

MAȘINĂ PERFECȚIONATĂ DE MULS

În S.U.A. se află în curs de construcție mașini de muls care se decuplează în mod automat

de ugerul vacilor, dacă mulgătoarele uită să facă acest lucru.

Noile mașini de muls vor fi dotate cu un sistem de declupare automată de la fiecare mamelă după terminarea mulsului

Probleme agrare în piața comună

Piața Comună agricolă n-a fost pînă în prezent realizată și nici viitorul apropiat nu-i indică în vreun fel contururile, deși ea a constituit obiectul dezbaterilor a patru sesiuni ale Consiliului ministerial al celor șase țări vest-europene în ultima jumătate de an (decembrie 1963, aprilie, mai și începutul lui iunie 1964). Nici întîlnirea miniștrilor agriculturii, care a fost premergătoare noii sesiuni a Consiliului de la mijlocul lunii iulie n-a fost mai fructuoasă, iar cu prilejul vizitei președintelui de Gaulle la Bonn în primele zile ale lunii iulie a fost din nou consemnată divergența franco-vest-germană privitoare la prețul produselor agricole. Imposibilitatea de a se cădea de acord asupra prețului unic la cereale menține într-un punct mort integrarea agricolă, producînd — ca în fizică — o reacție „în lanț"... Lipsa unui preț comun la cereale a determinat amînarea intrării în vigoare la 1 iulie — după cum informează „Common market news" — a reglementării de desfacere a produselor lactate, orezului și cărnii de vită pînă la 1 noiembrie.

Aparent, fiecare din cei șase miniștri a susținut, de fiecare dată, interesele țărănimii din propria țară. Adevărul este însă altul și el a ieșit la iveală și cu prilejul tratativelor pentru unificarea prețurilor la cereale. Piața Comună agrară, chiar și... amînată, își exercită influența nefastă asupra situației țărănimii. Urmările concurenței ascuțite dintre parteneri se resimte în agricultura celor șase mai cu seamă datorită așaziselor măsuri de „rentabilizare".

În cele șase țări membre ale Pieței Comune este promovată o politică de modificare a „structurii agricole". În practică, prin acordarea de împrumuturi și înlesniri fermelor care ating o anumită suprafață, se intervine în favoarea marii proprietăți și în detrimentul țărănimii mici și mijlocașe, în scopul accelerării concentrării capitaliste. Pe plan social, aceasta aduce după sine ruinarea, în proporție de masă, a micii proprietăți. Ritmul concentrării agricole a devenit între 1954 și 1962 de două ori mai rapid decît în perioada 1929-1954. Eliminați din sfera producției agricole, mase mari de țărani ruinați îngroașă anual numărul celor ce n-au de lucru.

Situația țărănimii vest-germane poate fi apreciată după faptul că în lipsa subvențiilor, concurența produselor importate, chiar fără unificarea prețului produselor agricole, ar deveni zdrobitoare. Anul acesta subvențiile sînt ceva mai generoase, în lumina alegerilor din 1965. Uniunea creștin-democrată vrea să se mențină la putere și, în consecință, rîvnește la dobîndirea și pe această cale a popularității. Dar subvențiile acordate țărănimii vest-germane vin, și ele, să întărească marea proprietate. Cu cît se investesc mai multe fonduri ale statului în măsuri de stimulare a marilor gospodării, cu atît crește mai mult numărul gospodăriilor țărănești ruinate. Profesorul dr. Heinrich Niehaus, membru în consiliul științific al Ministerului agriculturii al R.F.G., a caracterizat astfel acest proces: „Progresul tehnic impune o permanentă adaptare, iar gospodăriile care nu se adaptează devin cadavre economice". Asta înseamnă că gospodăriile ce nu ating suprafața de 50, 100 sau 150 ha sînt sortite pieirii. Dacă în perioada 1958-1959 în R.F.G. se ruinau zilnic 82 de gospodării, în ultimii ani numărul „cadavrelor economice" s-a triplat.

Discuțiile în legătură cu integrarea agricolă au dat în vileag, pe de o parte, aspectele negative ale situației țărănimii din țările Europei occidentale și pe de altă parte, consecințele pe care le atrage această politică pentru relațiile interoccidentale în ansamblu.

Z. FLOREA

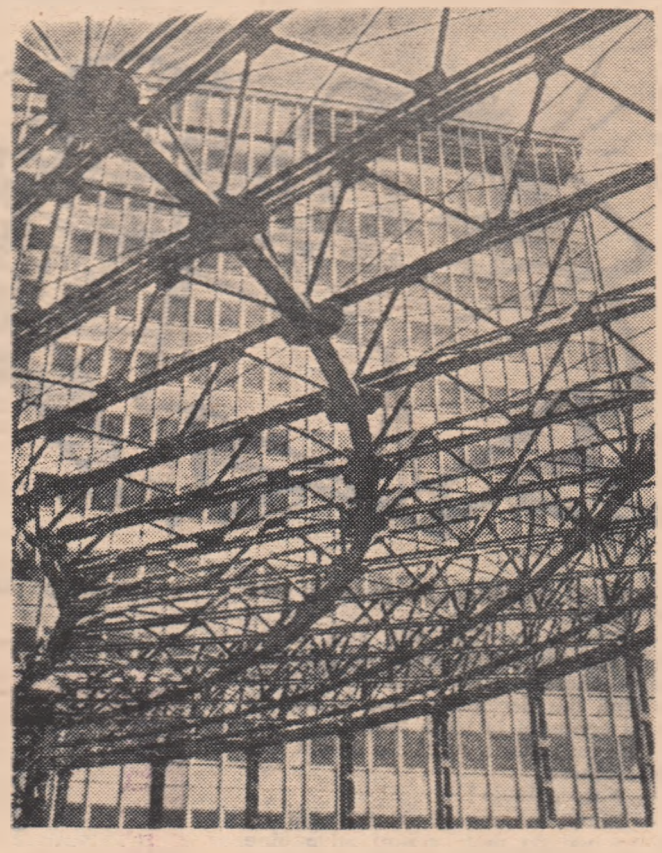

Scheletul de oțel al unei noi construcții ce se va ridica în curînd la Varșovia, capitala R. P. Polone

În laboratorul de studiu al solului din cadrul Colegiului Superior Agricol din Olsztin (R. P. Polonă)

PRIN ȚĂRILE LUMII

INDIA

SPRE AGRA

Din capitala Indiei spre Agra, drumul trece printr-o regiune agricolă. Satele sînt răsfirate ca niște mărgele, de regulă în jurul unei fîntîni sau al unui lac. Casele sînt mici, din pămînt, strînse una lîngă alta.

Pămîntul țăranului este puțin și nu satisface nevoile de hrană, de aceea mulți se îndeletnicesc cu negustoria, dar o negustorie ale cărei venituri sînt infime. Ce se poate cîștiga la o fiertură de orez pe o frunză sau la cîteva fructe pe care le vînd tot săracilor? Ca animale de producție, țăranul indian are de regulă o capră și în cel mai bun caz o vacă. Cei ce au și o vacă sînt considerați ca fiind înstăriți. Animalele sînt adăpostite într-o cameră alăturată celei în care stă familia țăranului și, de multe ori, chiar în aceeași.

Cînd stai de vorbă cu țăranii, mai ales cu cei care au început să se intereseze de reforme și înnoiri, îți povestesc de fermele model sau cooperativele în care viața țăranilor are cu totul alt conținut, unde plugul de lemn a fost înlocuit cu tractorul. Dar pentru majoritatea țăranilor o asemenea situație este încă un vis.

O NUNTĂ INDIANĂ

Am străbătut orașul Agra într-o seară. Trecînd pe străzile centrale ale orașului nu știam încotro să-mi îndrept privirea. Fără îndoială cel mai mult te atrage forfota de negustori și artizani care îți oferă cele mai variate obiecte. E regretabil însă că multe din obiectele care se vindeau ca amintiri din Agra, erau fabricate în Europa. Adevăratul artizanat este de o înaltă valoare artistică. Încrustațiile în fildeș, lemn sau marmoră sînt minunate. Țesăturile, ca și obiectele din metal, aramă, argint sau aur dovedesc o măiestrie de neîntrecut.

În una din străzile pe care mă îndreptam spre palatul numit Taj-Mahal, mi s-a oferit un spectacol feeric. Sute de becuri colorate împodobeau arborii unei grădini; chiar și casa din mijlocul grădinii era înconjurată de nenumărate becuri aprinse. Cum știam că nu este sărbătoarea luminii, Divali, m-am apropiat. Curiozitatea mi-a fost satisfăcută de un tînăr, fratele miresei. Era vorba de o nuntă care urma să aibă loc în seara respectivă.

Am primit cu multă plăcere cinstea de a mi se arăta cum se va oficia căsătoria.

Mireasa era cu tot dichisul toaletei pregătit. În jurul ei se agitau mai multe fete de aceeași vîrstă. Nu știu dacă își cunoștea viitorul soț; în India se mai practică căsătoria prin înțelegerea părinților, fără ca tinerii să se fi văzut. Nu am avut timp prea mult să mă informez, că din stradă se și auzi muzică de fanfare. Sosea mirele pe un cal alb însoțit de mai mulți bărbați, îmbrăcați și ei de sărbătoare. Tînărul semăna cu figurile care întruchipează în India zeitățile masculine.

Căsătoria urma să se oficieze sub un baldachin, lîngă un foc sacru, în mijlocul casei, în timp ce în grădină, într-un cort mare, se pregăteau bunătățile cu care urmau să se desfăteze nuntașii.

De impresionantul moment al unei căsătorii indiene ne-am desprins cu regret, dar ținta călătoriei era Taj-Mahalul.

TAJ-MAHAL

Am intrat cu emoție pe poarta principală, o clădire impunătoare din piatră roșie; cînd am pășit în grădină am avut în față un peisaj cu adevărat unic prin frumusețea lui. Un bazin cu apă limpede, iar dincolo de el se profila mîndria arhitecturii Indiei, imaculatul mausoleu.

Etajat pe o platformă de marmoră albă care, la rîndul ei, este așezată pe o altă platformă din gresie roșie, Taj-Mahalul se ridică alb, mai alb decît albul. În serile cu lună este o adevărată feerie.

Taj-Mahalul a fost construit de către șahul Jehan în memoria soției favorite, Mumtasz Mahal, care a murit la nașterea prințesei Jehanava. Mumtasz-Mahal, femeia căreia i s-a ridicat cel mai prețios mausoleu, era nu numai frumoasă, dar și foarte pricepută în problemele politice. Povestirile despre ea spun că era și foarte bună, de aceea era iubită de popor.

Mausoleul a fost început în anul 1631. Timp de șaptesprezece ani, peste 20 000 de oameni au lucrat zi de zi la ridicarea acestei opere. Au fost folosite 140 000 care de piatră.

Construcția este din marmoră albă; inscripții și încrustări florale sau arabescuri cu pietre prețioase împodobesc toate laturile mausoleului.

În interior o perdea octogonală din marmoră dantelată, fiecare latură prezentînd un motiv diferit, înconjoară sicrielesimbol ale împăratului și împărătesei. (Adevăratele morminte sînt în subsolul mausoleului).

Bolta interioară este o cutie acustică perfectă în care vocea omenească se pierde în nesfîrșite ecouri, ca reluată de un cor.

Mausoleul este construit cu atîta măiestrie, încît după cele mai competente expertize este considerat o construcție fără nici o greșală. Un celebru cunoscător al Indiei spunea că dacă în India nu ar fi nimic altceva de văzut, Agra singură plătește călătoria.

Cînd părăsești Taj-Mahalul dorești să ți-l întipărești pentru totdeauna în minte. Impresionanta poveste a acestui desăvîrșit omagiu adus iubirii, o dată cu imaginea de neuitat a monumentalei clădiri, măiestrie a artei indiene, se dăltuiește în memorie ca o clipă de neuitat.

ION TONCEANU

BRIGADA „DREPT LA ȚINTĂ"

DOUĂ GENERAȚII

(Din programul brigăzii artistice de agitație a căminului cultural din Bolintin Vale, regiunea București).

— Spune, spune, om bătrîn,
Cărunțit pe-al vremii drum,
Cînd erai flăcău, odat'
Pe vreo scenă te-ai urcat ?
Spune, spune, moș cărunt,
Pomenit-ai, ca azi, cînt ?
Scos-ai tu chiuitură
În vreo casă de cultură ?
Spune, spune, moș albit,
Pe la gene umezit,
De ce-aplauzi așa tare,
Ce-ai văzut pe scenă oare ?

— Cinci nepoți de la copii
I-am văzut pe scenă-aci,
Cinci nepoți de la feciori,
Și toți artiști amatori !

★

— Asta sînt, așa mă cheamă
Sînt Marin din Bolintin
Și voios, de bună seamă,
Eu pe scenă astăzi vin.
Tare-mi place colectiva,
Tare-mi place să trăiesc,
Să citesc la cărți cu stiva
Să cînt, să mă veselesc.
Lîngă vechiul difuzor,
Mi-adusei televizor
Și cînd oaspeți am în casă
Patru feluri pun pe masă ;
După-atîtea bunătăți —
Felul cinci : „Varietăți" !
Am în casă de-ale gurii,
Am și de-ale băuturii,
Aragaz am cu cuptor,
Spaima frigăruilor,
Și mai am două Ilene —
Una mi-e nevastă, nene,
Iar cealaltă, - ați priceput,
E mașina de cusut.
Amîndouă-s minunate,
Harnice și avîntate,
Fiindcă dacă te gîndești,
Sînt produse romînești !

De-aia-mi place colectiva
Și îmi place să trăiesc,
Să citesc la cărți cu stiva,
Să cînt, să mă veselesc !

SALĂ NOUĂ

(Din programul brigăzii artistice de agitație din comuna Gh. Doja, raionul Slobozia).

Foaie verde, fir pelin,
Azi avem un nou cămin.
Inundată în lumină
Seara, sala-i veșnic plină
Că-și ocupă băncile
Spectatori cu sutele.
Nu mai e ca-n vechea sală
Unde da lumea năvală
De credeam acuși, acuși
Că rămînem fără uși !
Sala strîmtă, ușa mică
Ajungeai ca o surcică
Și-năuntru, iacă oful :
Unul își pierdea pantoful,
Altu-și pierdea pălăria,
Altul pierdea pe Maria !
— Măiculiță, mai încet
Că și noi avem bilet !
— Nu mai da, soro, din coate!
— Dă-te dumneata de-o parte !
Și mai rău decît la sapă
Eram toți un lac de apă.
Dar acum, frate Ion,
Sa'a-i cît un stadion.

VACA ATOMICĂ

(Din programul brigăzii artistice de agitație a căminului cultural din comuna Tudor Vladimirescu, raionul Brăila).

Finul Ionică intră zgribulit la năș-icul lui, care îi este și brigadier.

— Văleu, naș Costică. Ce vijelie ! Noroc că m-am agățat de clanța ușii, altfel mă lua vîntul.

— Las-că mai departe de bufet nu te ducea. Și zi, finule, prăpăd mare, ai ?

— Prăpăd, nașule.

— Păi să stăm atunci frumușel acasă că tot e duminică.

Apare tușa Maria și-i mustră.

— Duceți-vă, măi, oameni buni, și mulgeți vacile, că-i timpul.

— Ia mai lasă-le-ncolo, tușă Maria, că nu le-or crăpa ugerele pînă mîine dimineață. Dacă a zis nașu Costică, aici stau.

— Aici, finule.

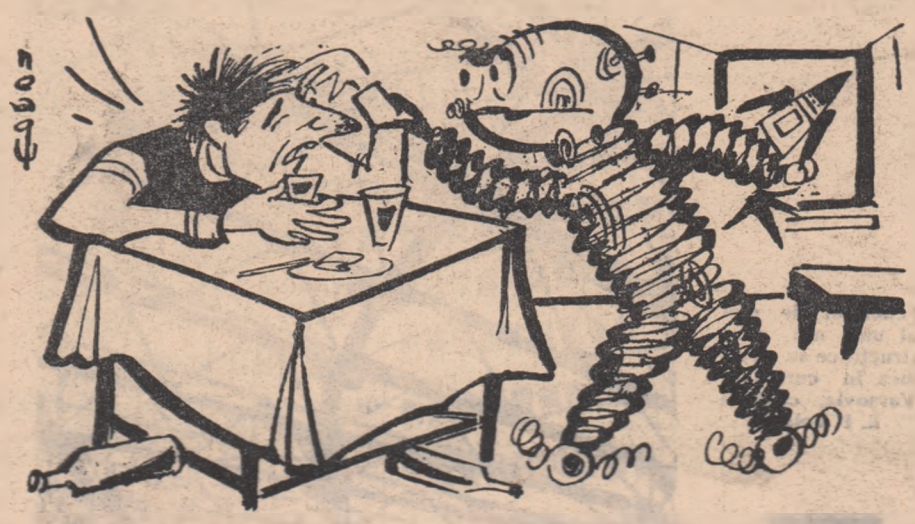

— Să vă fie rușine. Eu peste un ceas am plecat.

— Treaba ta. Pînă una alta, dă-ne niște vin. Mă finule, iarna ar trebui să luăm concediu. Uite, dacă aș fi eu ce nu sînt, din decembrie pînă în martie aș da concediu la toată lumea.

Vine tușa Maria cu cănile de vin. Cei doi ciocnesc.

— Noroc, finule !

— Noroc, nașule, și ascultă. Am citit eu mai de mult, nu-mi aduc bine aminte, că pe altă planetă au făcut niște vaci atomice.

— Adicătelea cum ?

— Niște mașini cît o vacă de mari, cu uger, cinci țîțe și butoane. Zău, nașule. Apeși pe un buton, curge lapte. Apeși pe altul, curge țuică. Apeși pe al treilea, curge vin, pe al patrulea bere, iar pe al cincilea...

— Pe ăsta ce dracu mai curge ?

— Sifon, nașule. Poate vine cineva de la oraș și vrea un șpriț.

Ciocnesc din nou.

— Uite, vaci de astea ne-ar trebui nouă la gospodărie, finule. Nu ne-am mai chinui atîta. Și... la noi s-ar putea aplica inovația ?

— Cred că da.

— Și noi, ăștia de la ferme, ce mai facem ?

— Asta-i acum. Noi o să fim tehnicieni la vaca atomică. Ne uităm la becuri și apăsăm pe butoane. Nu tu curățenie în grajd, nu furajare, nu adăpost. Nimic, nașule.

— Noroc, finule. Mare-i puterea științei !

— Te joci cu tehnica, nașule ?

— Unde-i mă, planeta asta, că m-aș muta acolo. Am scăpa de treabă, finule. Numai în concediu am ține-o măi, finule. Caută cartea și vezi unde-i planeta. Dar să nu spui la nimeni.

— Mormînt, nașule !

Ciocnesc din nou, apoi bătura își face efectul. Nașul iese afară clătinîndu-se, iar Ionică adoarme cu capul pe masă. Apare omul de pe altă planetă.

— Tu, pămîntene, scoală-te că vreau să-ți vorbesc.

Ionică se trezește.

— Cine ești dumneata, tovarășe ?

— Sînt locuitor al altei lumi. Vin din partea președintelui planetei noastre.

— Și cu ce-ți pot fi de folos ?

— Am venit pe bordul unei nave cosmice care a aterizat în fundul curții cu misiunea precisă de a te lua cu mine.

— Și ce să fac eu acolo ?

— Specialist la vaca atomică. Vei lucra cîte trei zile pe an, iar restul zilelor vei fi în concediu.

— Să trăiești la mulți ani ! Și în concediu ce să fac ? Pot veni pe Pămînt ?

— E interzis.

— Păi atunci să-mi iau și femeia...

— Interzis, pe planeta noastră nu sînt femei.

— Cum ? Și copiii cine-i face ?

— Laboratorul.

Ionică e îngrozit.

— Eu sînt om tînăr, fără femeie nu merg. Ia-l pe năș-icu Costică.

— Îl iau și pe el. Dar am ordin să vă duc fără neveste.

— Și de ce ne-ați ales tocmai pe noi ?

— Fiindcă voi sînteți singurii oameni de pe Pămînt care visează să muncească trei zile pe an și să aibă concediu 362 de zile.

— Ascultă, tovarășe. Mai lasă-ne să ne gîndim, măcar două-trei zile.

— Imposibil, peste trei minute decolăm.

— Păi nici așa, tovarășe rachetist. Asta înseamnă răpire. Reclamăm.

— Nu se poate. Din acest moment nu te mai poți mișca.

Ionică simte într-adevăr că nu se poate mișca de pe scaun, de vreme ce este amețit de băutură.

— Ajutooor ! strigă el. Ne fură atomicul. Săriți, oameni buni. Vrem să muncim cinstit ! Nu ne trebuie vacă atomică !

Omul de pe altă planetă dispare.

Intră naș Costică.

— Ce e ? Visezi ? Ce s-a-ntîmplat ?

Vine și tușa Maria.

— Ce să fie ? Au venit din partea președintelui. Să vă duceți imediat la grajduri. Ce să-i spun ?

— Acum pornim. Uite acum. Nu mai vreau nici o vacă atomică.

— Nu vrei, dar ziceai că s-ar putea și la noi.

— Ei, am spus și eu așa, nașule.

— Ai mințit, ai ? Te iert. Bine c-a fost minciună. Acum haide la vacile noastre.

INSPECȚIE

(Din programul brigăzii artistice de agitație a căminului cultural din comuna Vidra, raionul Giurgiu).

PREZENTATORUL : — Ne aflăm la brutăria din comuna Vidra-Giurgiu, unde este responsabil tovarășul Ion Pipa, care, la ridicarea cortinei, tocmai îi aliniază pe lucrători.

I. PIPA : — Alinierea și urechea la mine ! Mai știți cum v-am învățat să faceți economii ?

LUCRĂTORII : — Știm, tovarășe responsabil !

I. PIPA : — Ei, dacă știți, să nu mai prind pe unul că îmbracă halatul de lucru fără voia mea. Știți la ce folosesc halatele ?

LUCRĂTORII : — Ca să fie ținute la naftalină !

I. PIPA : — Bine ! Și cînd pot fi îmbrăcate ?

LUCRĂTORII : — Cînd vine o inspecție !

I. PIPA : — După ce se cunoaște că e inspecție ?

LUCRĂTORII : — Inspecția se cunoaște după aia că vine cu mașina.

I. PIPA : — Bun ! Văd că instructajul a prins bine...

(în scenă dă buzna un tînăr).

TÎNĂRUL : — Meștere Pipa, a sosit o mașină de la regiune ! A oprit la sfat și am auzit că se discuta ceva despre brutărie. Mă duc să văd ce mai e.

I. PIPA : — Mașina ! Aoleu, inspecția ! Echiparea !

(Toți fug în culise și se întorc îmbrăcați cu halate de lucru).

TÎNĂRUL : — **(revenind)** Meștere, mașina a plecat !

I. PIPA : — A plecat ? Dezechiparea !

(Intră în scenă un cetățean cu o servietă în mînă)

NOUL VENIT : — Bună ziua. Aș vrea să vorbesc cu tovarășul responsabil.

I. PIPA : — Eu sînt responsabilul...

NOUL VENIT : — Perfect. Sînt inspector sanitar la sanepidul regional.

I. PIPA : — Inspector ? Fără mașină ! ?

NOUL VENIT : — Da. Am venit cu trenul.

I. PIPA : **(pierdut)** Cu trenul ? Ha... ha... halatele ! ! ! **(leșină)**

CORTINA

REDACȚIA : București, Piața „Scînteii". Tel. 17.60.10, interior 1884 ABONAMENTE : 7.60 lei anual. Abonamentele se fac la oficiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii voluntari. TIPARUL: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii • 40.001